

Talousarvion 2020 ja taloussuunnitelman 2020 - 2023 lähetekeskustelu

VD/4924/02.01.00.00/2019

JTS/AT,HR,NV

Kaupunginhallitus antoi kokouksessaan 3.6.2019 toimialoille kehyksen talousarvion ja -suunnitelman laadintaa varten. Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää esityksestään talousarvioksi 2020 ja taloussuunnitelmaksi 2020–2023 kokouksessaan 16.9.2019. Lautakunta käy lähetekeskustelun taloussuunnitelman laadinnan perusteista kokouksessaan 10.6.2019.

Toimintaympäristön muutoksia

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan taloussuunnitelmaa 2020-2023 laadittaessa uuden hallitusohjelman kirjausten vaikutuksia ei vielä kaikilta osin pystytä arvioimaan. 3.6.2019 julkistettuun hallitusohjelman neuvottelutulokseen kirjatut korotukset henkilöstömitoituksiin vanhuspalvelujen ja lastensuojelun osalta ovat esimerkkejä, jotka toteutuessaan tulevat vaikuttamaan merkittävästi toimialan talouteen ja toimintaan. Vastaavasti kirjauksella hoitotakuun tiukentamisesta niin, että kiireettömään hoitoon pääsee viikon (7 pv) sisällä hoidontarpeen arvioinnista, on huomattavia vaikutuksia talouteen ja toimintaan.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistus tultaneen toteuttamaan hallituskauden aikana. Hallitusohjelman neuvottelutuloksen kirjauksessa Sote-palvelujen järjestäminen tulee kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille, eli maakunnille. Vuoden 2019 loppuun mennessä selvitetään Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin alueen erillisratkaisu.

Toimintaympäristön ja taloussuunnittelun osalta merkittävä tekijä on edelleen kaupungin väestömäärän lisääntyminen ja sen vaikutukset palvelutarpeeseen. Väestönkasvun on arvioitu olevan Vantaalla 1,9 % vuonna 2020. Toiminnan kannalta keskeisin uudistus on ollut Apotti asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto, joka saatetaan vaiheittain loppuun. Käyttöönoton jälkeen järjestelmän kehittäminen ja sen mahdollistama tiedolla johtamisen eteenpäin vieminen jatkuvat.

Taloussuunnitelman mukaan talouskasvu hidastuu selvästi vuoden 2019 aikana. Valtiovarainministeriön kevään 2019 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen bruttokansatuote kasvaa vuonna 2019 noin 1,7 prosenttia. Työllisyysasteen ennustetaan nousevan 72,7 prosenttiin ja työttömyysasteen laskevan 6,3 prosentin tasolle 2019.

Kuntatalous heikkeni vuonna 2018 varsin selvästi edellisvuoteen verrattuna. Kuntatalouden toimintakate heikkeni noin 0,9 mrd. euroa ja vuosikate noin 1,3 mrd. euroa edellisvuodesta. Kuntatalouden vuosikate ei riittänyt täysin kattamaan tuloksen näkökulmasta poistoja ja arvonalentumisia eikä rahoituksen näkökulmasta nettoinvestointeja. Koko kuntatalouden tilikauden tulos oli tilinpäätöstietojen perusteella vain noin 7,5 milj. euroa positiivinen, kun vuonna 2017 vastaava luku oli noin 1,3 mrd. euroa. Kuntien lainakanta kasvoi noin 600 milj. euroa yhteensä 16,7 mrd. euroon.

Kuntatalouden toimintakulut jatkavat kasvuaan vuosina 2019–2023. Kuntatalouden toimintakulujen kasvupaine aiheutuu väestön ikärakenteen muutoksesta, mikä kasvattaa hoito- ja hoivamenoja. Toimintakulujen kasvua lisää se, että ansiokehityksen odotetaan hieman kiihtyvän työmarkkinoiden palkankorotuspaineiden vuoksi.

Kehys

Kaupunginhallituksen 3.6.2019 antaman kehyksen tulot ovat 41,95. milj. euroa, menot 664,98 milj. euroa ja toimintakate 623,02 milj. euroa.

Talousarvion strategisia linjauksia

Taloussuunnitelman 2020–2023 keskeisenä lähtökohtana on 11.12.2017 kaupunginvaltuustossa hyväksytty Vantaan kaupungin valtuustokauden strategia 2018–2021. Strategian taloustavoitteet mittareineen sekä toimialojen taloustavoitteiden toteuttamisen tueksi valmistelemat kehittämiskärjet (strategian liitteenä) muodostavat valtuustokauden talousohjelman. Kehyksen lähtökohtana ovat siten valtuuston määrittelemät käyttötalouden ja investointien kasvun linjaukset. Niiden mukaan käyttötalousmenot voivat nousta vuosittain enintään 1,5 % toimintaympäristömuutokset, kuten inflaation ja väestönkasvun muutokset, huomioiden ja valtuustokauden investointien enimmäismäärä on 500 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 käyttötalouskehyksessä on huomioitu toimintamenojen osalta palvelutarpeen kasvu lakisääteisissä palveluissa. Kehyksessä on myös huomioitu vuonna 2019 toteutuvien kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisten palkankorotusten vaikutukset vuodelle 2020, kuten myös vuonna 2020 poistuvat julkisen sektorin lomarahaleikkaukset. Nykyiset kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset päättyvät keväällä 2020. Koska kehyksen valmistelutilanteessa ei ole tietoa tulevien sopimusten sisällöstä, on toimialojen kehykset valmisteltu ilman henkilöstömenojen sopimuskorotuksia vuodelle 2020. Sisäiset vuokrat on päivitetty vuoden 2020 tasolle ja ne on huomioitu toimialojen kehyksissä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala valmistelee talousarviovuoden strategiansa ottaen osaltaan huomioon kaupungin strategian sekä muut keskeiset toimintaympäristöstä esiin nousevat, toimialan tavoitteenasettamista edellyttävät seikat. Tulosalueet jalkauttavat strategiset linjaukset tulokorteilleen käyttösunnitelman laadinnan yhteydessä. Lautakunta käy lähetekeskustelun taloussuunnitelmakauden tavoitteista sekä keinoista niiden saavuttamiseksi evästyksenä taloussuunnitelman valmistelua varten.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.6.2019 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään käydä lähetekeskustelu vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020–2023 taloussuunnitelman laadinnan perusteista.

Käsittely:

Lähetekeskustelussa esiin nousi mm. seuraavat asiat:

- rekrytinnin haasteiden analysoiminen ja ratkaisujen etsiminen Vantaan tasoisesti yhdessä henkilöstökeskuksen kanssa,
- terveyskeskukseen hoitoon pääsyn nopeuttaminen; lääkärivastaanotolle pääsy ja yhteyden saanti,
- lastensuojelun tilanteen painopisteteen siirtäminen ennaltaehkäisevälle puolelle,
- Apotin kehittäminen sähköisen oirearvioinnin osalta,
- Tikkurilan hyvinvointikeskuksen ja Tikkurilan vanhustenkeskuksen käynnistäminen sekä Kaunialan sairaalan tulevaisuuden selvittäminen,
- uudenlaisen kumppanuuden kehittäminen toimijoiden kanssa, ja

- kotihoidon resurssien turvaaminen suhteessa vanhusväestön määrään ja uudenlaisten digitaalisten palvelujen hyödyntäminen.

Päätös:

Käytiin lähetekeskustelu vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020–2023 taloussuunnitelman laadinnan perusteista, ja merkittiin käsitellyksi ja tiedoksi valtuustoseminaarin ryhmätöiden tulokset.

Täytäntöönpano: -

Muutoksenhakuohje: 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Talous- ja hallintojohtaja Ari Toiva, p. 09 8392 4290

taluspäällikkö Hanna Romu, p. 050 303 4632

erityisasiantuntija Niina Vilkmán, p. 050 312 1782.

Sähköpostiosoitteet ovat muodossa etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi